

(Коротке повідомлення учня про композитора Л. ван Бетховена і твір "Елізі").

Сприймання музичного твору: Людвіг ван Бетховен "Елізі".

Запитання вчителя перед сприйманням твору:

– Композитор написав цей твір як музичний дарунок. Чи можна вважати його також музичним портретом?

– Кого зобразив композитор – маленьку дівчинку, молоду жінку, літню особу?

Після слухання твору діти аналізують **засоби музичної виразності**, "змальовуючи" **словесний портрет** Елізи. (Словесне малювання).

Завдання: вибрати картину з кількох репродукцій, які б відповідали створеному композитором музичному образу-портрету.

Повторне сприймання твору.

Завдання перед слуханням: Ще раз уважно послухайте твір і подумайте – кого із ваших знайомих чи од-

нокласників можна озвучити цією музикою. Який настрій людини передає ця музика. Обґрунтуйте відповідь. (Гра "Музичний портрет").

Вокально-хорова робота:

1. Робота над вокально-хоровими навичками за допомогою різних вправ для розспівування.

2. Продовження роботи над піснею з попереднього уроку чи ознайомлення з новою (на вибір учителя).

Підсумок.

– Чому портрет – це "дзеркало душі" кожної людини? Які портрети вам запам'ятались найбільше з наших двох уроків? Про які з них вам би хотілося розповісти вашим батькам і друзям? Продовжіть речення: "Твір Бетховена "Елізі" належить до музики". (Камерної програмної).

Завдання за бажанням: доберіть ваші улюблені пісні – "музичні портрети" дітей.

(Див. першу стор. обкладинки).

КАРТОНОГРАВЮРА

(ПОЗАКЛАСНЕ ЗАНЯТТЯ ДЛЯ УЧНІВ 6-7-Х КЛАСІВ)

Георгій Іванеску,
методист, ОІППО (м. Хмельницький)

Хід заняття

I. Організаційна частина.

II. Активізація уваги учнів.

Перегляд репродукцій.

Художник, створюючи картину, передає певну інформацію, свої переживання, свій досвід на основі чуттєвої роботи. Митець виступає як вихователь, і тут для аналізу важливо брати твори відомих майстрів, зокрема В. Герасимова "Мати партизана", А. Дейнеки "Оборона Севастополя", Г. Петрицького "Інваліди" тощо.

Після того, як учні висловлять свої думки, можна запропонувати практичну роботу: виконати відповідно до цього змісту композиційні ескізи, використовуючи художню техніку картонографюри.

III. Ознайомлення з технікою картонографюри

Порівняно з традиційною гравюрою на дереві, лінолеумі гравюра на картоні має специфічні особливості: деталі зображення можуть виготовлятися окремо, причому обробляються, наклеюються, відриваються згідно

Тема. Воєнне лихоліття.

Мета. Поглибити знання про графічну техніку "картонографюра"; виховання патріотизму, свідомого громадянина з активною життєвою позицією, готового до творчої роботи, прищеплення навичок до самостійної інтерпретації репродукцій картин на патріотичну тематику.

Матеріали та приладдя: для вчителя – репродукції картин патріотичного спрямування, зокрема В. Герасимова "Мати партизана", А. Дейнеки "Оборона Севастополя", Г. Петрицького "Інваліди" тощо; роботи учнів у техніці "картонографюра"; для учнів – картон, ножиці, лезо, аркуш паперу, гуаш або друкарська фарба.

Методи і прийоми, які вчитель використовує на уроці: організація сприймання, бесіда, інтерпретація творів мистецтва, спостереження, дискусія.

Види діяльності учнів: сприймання та засвоєння нових знань, формування умінь і творче їх застосування у композиціях.

з композиційним задумом. Робота в цій техніці не потребує особливих фізичних зусиль.

Якими прийомами треба оволодіти, щоб працювати з цим матеріалом? Досвід роботи показав, що для створення картоногравюри достатньо засвоїти три прийоми: віддирання, багатошарове наклеювання, лінійне вирізування.

Опишемо їх.

Віддирання – це прийом відривання за допомогою пальців частини картону в місцях надрізу лезом по малюнку. Чим глибший надріз, тим більша за розмірами відривна частина і більша "пляма".

Віддирання дає розтяжку тону і тим самим передає об'єм зображуваного, підкреслює його конструкцію.

Багатошарове наклеювання – це наклеювання шарів паперу із зображенням, що сприяє передачі плановості в композиції, фактури простору.

Лінійне вирізування за допомогою стрічки – це контурне зображення, що створює малюнок за допомогою ліній: товстих, тонких, плавних, ламаних, згідно з образним вирішенням.

Кожний із перерахованих прийомів надає зображенню своєрідності. В одній і тій же роботі можуть бути використані два або три прийоми. Технологія виконання картоногравюри нескладна, вона зводиться до двох способів виготовлення: з фоном і без фону. В першому визначається силует зображення, який потім обробляється вищевказаними прийомами, і тільки потім образ компонується на площині. Другий спосіб полягає в обробці деталей названими прийомами, але без наклеювання на основу.

Звертаємо увагу на роль силуету в образотворчому мистецтві. Спинившись на одному з ескізів, художник добирає найкращий варіант тонового вирішення. Композицію можна зробити на темному фоні світлим силуетом або навпаки. Як правило, одні елементи будуть темніші, інші – світліші.

IV. Практична робота:

- створення ескізів;
- обговорення;
- виконання на чистовик.

Остання художня техніка менше використовується, опишемо її детальніше.

Слід пам'ятати, що мистецтво активізує психічні процеси, підсилює збудження зорових і слухових центрів.

Графічні засоби вираження різними техніками

Біля пораненого

Прощання

Важкі часи

